

нарича не единъ пътъ „человѣколюбиви владетель“, когото иска да предразположи да признае българското племе за отдѣлна народност въ държавата.

Въ държането на Раковски къмъ турското правителство най-добре изпъкватъ неговите качества на голѣмъ дипломатъ, на реаленъ политикъ. Каква разлика между непримиримия, безпощадния къмъ турската властъ Раковски отъ „Пред-вѣстникъ Горскаго пѣтника“ и смиренія, готовъ на всѣкакви компромиси, ако тѣ биха могли да бѫдатъ отъ полза за родината му, Раковски отъ „Българска Дневница“ и „Дунавски Лебедъ“! Но когато се изпаряватъ като сапуненъ мѣхуръ надеждитѣ за даване човѣшки и граждански права, очакванията за улеснение разрешението на църковния въпросъ, Раковски се явява въ истинското си лице на революционеръ, става краенъ и безогледенъ къмъ турския режимъ.

Отъ момента, когато Портата дала видъ, че се дезинтресира отъ българо-гръцкия споръ, оставяйки Фенеръ да властвува безконтролно, както до тогава, надъ българския народъ, Раковски започва вече да говори открыто за теглилата на българския народъ, за жестокоститѣ на турската властъ, като не пощадява и чорбаджиитѣ, които вървѣли рамо до рамо съ българските притѣснители. „Народъ страдае въ всѣко отношение — пише „Д. Лебедъ“. — Познатия злоупотрѣбления вмѣсту да ся изкоренятъ, тѣ ся отъ денъ на денъ йоще по-вѣчъ умножаватъ. Вѣнкашни управители сжединени съ нѣкои си старого духа чорбачии, явно угнятѣватъ бѣднаго народа, съблучающи го не милостиво; Сжъти убийства, сжъти грабежи и насилия често ся изпъвятъ надъ безоруженаго народа кого уплаквания нигдѣ ся не слушатъ. (бр. 62, 24 декемврий 1861). Той почва да величае Гарибалди въ всѣки брой. „И Раковски съглежда въ Гарибалди единъ най-гениаленъ борецъ, една родствена душа“.¹⁾

Въ единъ такъвъ моментъ на отчаяние, Раковски отправя погледи на всички страни, за да срещне истински приятел на българитѣ и се спира на Михаилъ Обреновичъ, у когото вижда най-удобна личностъ, която може да подкрепи морално и материално едно движение за освобождението на българския народъ. Раковски се показва наклоненъ да възприеме идеята за балканска федерация при пълно равенство.

„Дунавски Лебедъ“, естествено, е трѣбвало да оправдае обещанието да бѫде и „любословни и забавни“ вестникъ. Изнася интересни изследвания изъ нашето минало, дава

1) Шишмановъ: „Раковски като политикъ“, стр. 6.